

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional**

Instituția	Nr. obiecției	Conținutul obiecției	Opinia Ministerului Justiției
Ministerul Agriculturii	1.	Art. 3 alin (2) se propune în scopul clarificării cercului de subiecți care cad sub incidența legii în cauză. Norma trebuie reformulată, deoarece din interpretarea acesteia rezultă că legea se aplică doar proiectelor de decizii elaborate de către autoritățile emitente, nu și subiecților emitenți. Se propune ca să fie formulat în felul următor: (2) prevederile prezentei legi se răsfrâng asupra autorităților care elaborează proiecte de decizii, precum și asupra proiectelor de decizii elaborate de către aceste autorități după cum urmează:”	Se acceptă cu reformulare: „(2) Prevederile prezentei legi se răsfrâng asupra următoarelor autorități care elaborează proiecte de decizii: „
	2.	La pct. 2 art. 9 alin. (2) lit. b) după cuvîntul „care” se inserează cuvîntul „se”.	Se acceptă cu reformulare: b) termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări;
Ministerul Mediului	3.	La pct. 2, litera b) care se modifică va avea următorul conținut: b) termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări pentru proiectul de decizie inițiat”	Se acceptă parțial Proiectul de decizie, la etapa inițierii elaborării deciziei încă nu este elaborat de aceea partea a doua a obiecției nu este inclusă în proiect.
	4.	Punctual 4 se va completa cu următoarele prevederi: „La art. 11, alin. 1, după cuvintele „ următoarele modalități”se va completa cu fraza „plasarea proiectului în cadrul modulului de participare special creat în acest sens, ” și în continuare după text.	Nu se acceptă Aceasta nu este o modalitate de consultare a proiectului de decizie ci mai degrabă o modalitate de asigurare a accesului la proiectul de decizie.
	5.	La pct. 5, cuvîntul „consultațiilor” se va substitui cu cuvîntul „ consultărilor”.	Se acceptă
	6.	Se propune completarea proiectului cu prevederi care să specifice, de exemplu, la alin. (6) al art. 12, după cuvîntul „examinare”, de către cine se face această examinare, iar la art. 14 alin. (1) care mai sunt acele tipuri de acte urgente care nu se supun procedurii de consultare publică.	Se acceptă parțial Art. 12 alin 6 a fost completat astfel încît este specificat că după examinarea proiectul deciziei este expedit autorității competente. Norma de la art. 14 nu necesită concretizare, legislația conținînd

			prevederi care specifică regimul juridic al situațiilor excepționale.
Cancelaria de Stat	7.	La art. 9 lit. c) propunem următoarea formulare: „(numele și prenumele, numărul de telefon și adresa electronică)”. Nu considerăm oportun obligativitatea indicării adresei poștale, cu atât mai mult că Guvernul întreprinde numeroase măsuri pentru implementarea serviciilor electronice.	Se acceptă
	8.	La art. 12 alin. (1) lit. b) după cuvîntul „individual” propunem completarea cu sintagma „inclusiv electronic”. Din experiența de monitorizare a implementării Legii nr. 239, considerăm necesară completarea respectivă dat fiind faptul că unele autorități nu includ comentariile recepționate prin e- mail sau plasate pe site-ul autorității în dosarul privind elaborarea proiectului de decizie.	Se acceptă
	9.	Totodată, avînd în vedere faptul că au fost identificate mai multe lacune în asigurarea transparenței procesului decizional privind inițiativa legislativă ale deputaților, propunem examinarea posibilității modificării Legii nr. 797 din 2 aprilie 1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, astfel încît deputatul sau un grup de deputați și nu comisia parlamentară să fie responsabili de consultarea proiectului.	Nu se acceptă Comisiile permanente sînt organe de lucru ale Parlamentului, înființate pentru efectuarea activității Parlamentului, deci anume acestea sunt responsabile de consultarea proiectului, inițiativă legislativă a deputaților.
	10.	Se propune la art. 3 alin. (5) să se completeze în final cu următorul text „ precum și în procesul de desfășurare a ședințelor operative convocate de conducătorii autorităților publice respective” O astfel de propunere va asigura o mai bună planificare și organizare a activității autorităților statului.	Se acceptă
	11.	La pct. 8 , art 13 alin. (2) termenul de 5 zile urmează a fi modificat cu 3 zile ținând cont de importanța desfășurării unor ședințe urgent.	Se acceptă
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova	12.	1. Completarea numărului Legii 239 cu legislatura „XVI” în denumire și în Articol unic.	Se acceptă
	13.	2. La pct.2: 2.1 lit.c) cuvintele „adresa poștală și electronică” de substituit cu cuvintele „adresa poștei electronice”. 2.2 alin.(3) după cuvintele „pagina web” de completat cu cuvintele „oficială a autorității publice”.	Se acceptă

	14.	3. La pct.3 cuvintele „pagina sa electronică” de substituit cu cuvintele „pagina web oficială a autorității publice”.	Se acceptă
	15.	4. La pct. 4 considerăm oportun excluderea alin. (2) ¹ , deoarece alin.(2) lit. c) din Lege prevede clar la inițiativa și propunerea cui se efectuează consultarea publică.	Nu se acceptă Prin norma respectivă se stabilește obligativitatea consultării publice atunci când aceasta este cerută de părțile interesate.
	16.	5. La pct. 5 cuvintele „consultațiilor publice” de substituit cu cuvintele „consultării publice”.	Se acceptă
	17.	6. La pct. 7 după cuvîntul „zile” de completat cu cuvîntul „lucrătoare”.	Se acceptă
	18.	7. Propunem includerea în proiect și a art.14 alin.(2) din Lege pentru a fi completat după cuvîntul „zile” cu cuvîntul „lucrătoare”.	Se acceptă
	19.	8. De completat proiectul cu Articolul II, care va prevedea aducerea în concordanță a actelor normative ale Guvernului cu prezenta lege. „Articol unic” de substituit cu „Articolul I”.	Se acceptă
Aparatul Președintelui Republicii Moldova	20.	La pct.1 al art. unic din proiect se propune modificarea alin. (4) al art. 3 din Legea nr. 239 se propune substituirea cuvîntului „legislative” prin cuvîntul „normative”. Deși conform tehnicii juridice, sub noțiunea de act normative se înscriu atât actele emise de Parlament (legile) cît și cele emise de Guvernași de alte autorități publice (hotărîrile și alte acte normative), la moment legislația face delimitare clară între actele legislative și actele normative. Atît timp cît există această delimitare, varianta propusă de autor poate fi interpretată eronat, iar transparenței decizionale vor fi supuse doar actele emise de Guvern și de alte autorități publice, nu și cele legislative. Astfel, pentru a se evita pe parcursul întregului proces legislativ posibilele confuzii și avînd în vedere faptul că a fost elaborat și transmis Guvernului spre coordonare proiectul Legii privind actele normative, considerăm necesar ca în nota informativă să fie indicat că înlocuirea cuvîntului „ legislative” prin cuvîntul „normative ” este dictată de faptul că se intenționează întreruperea practicii de divizare a creației legislative, iar proiectul va fi promovat după sau concomitent cu adoptarea proiectului de lege privind actele normative. Proiectul urmează a fi redactat.	Se acceptă

Ministerul Finanțelor	21.	<p><u>La art. 9 alin. (1)</u> se propune concretizarea și precizarea definițiilor utilizate, dat fiind faptul că, reieșind din practica existentă, adesea se creează confuzii referitoare la sintagmele „elaborarea deciziei”, „inițierea deciziei”, „definitivarea deciziei”. Concomitent, practica implementării legii privind transparența în procesul decizional, reflectă un procent foarte mic de anunțuri referitor la inițierea elaborării deciziei, de obicei, autoritățile publice centrale dețin un anumit concept sau ordine de idei asupra unei decizii, care la rândul ei reiese din politicile naționale sau sectoriale. Astfel, se propune de înlocuit sintagma „elaborare a deciziei” cu sintagma „definitivarea proiectului de decizie”, iar completarea cu cuvântul „imediat” după sintagma „îl va expedia” se consideră inoportună.</p>	<p>Nu se acceptă Publicul trebuie să aibă posibilitatea de a participa la procesul de luare a deciziilor la toate fazele, inclusiv și la cea de inițiere a procesului de elaborare a deciziei. Totodată cuvântul „imediat”, specifică din ce moment autoritatea va expedia anunțul respectiv. Nu este oportun definirea noțiunilor propuse acestea putând fi desprinse atât din conținutul legii respective cât și din Legea 780 privind actele legislative precum și Legea 317 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.</p>
		<p><u>La art. 9 alin. (2)</u> se propune de revăzut și de completat redacția propusă, dat fiind faptul că aceasta nu reflectă ideea completă referitor la subiecții ce au drept de a prezenta sau expedia recomandări.</p>	<p>Obiecția nu este argumentată. Totodată art. 9 alin. 2 este dat într-o redacție nouă: „b) termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări;”</p>
		<p><u>La art. 9 alin. (3)</u> sintagma „sau retragerea proiectului de decizie din procesul de elaborare” se propune de substituit prin sintagma „sau anularea deciziei respective”. Modificarea respectivă urmează a fi operată și la art. 12¹.</p>	<p>Nu se acceptă Proiectul nu se anulează ci se retrage din procesul de elaborare.</p>
		<p><u>La art. 10</u>, la sintagma „precum și prin expedierea prin poșta electronică sau prin alte mijloace disponibile” se propune de concretizat subiecții care vor avea acces și, respectiv, vor primi prin diferite mijloace proiectele de decizii. Totodată, se consideră oportun asigurarea clarității limbajului și corectitudinii juridice a proiectul sus-menționat, evitând posibilele interpretări, dat fiind faptul că are o importanță majoră în asigurarea transparenței și eficienței procesului decizional.</p>	<p>Se acceptă Articolul 10 conține prevederi care specifică că la solicitarea persoanei interesate autoritatea va expedia proiectul deciziei prin poștă sau prin alte mijloace disponibile. Textul proiectului a fost redactat.</p>
Ministerul Economiei	22.	Urmează a fi elaborate proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege în cauză	Proiectul în cauză este elaborat și se anexează pachetului de acte expediat

			Guvernului
Ministerul Afacerilor externe și Integrării Europene	23.	Propunem expunerea lit.b), alin. 2 al art. 9 în următoarea redacție: „b) termenul- limită, locul și modalitatea în care pot fi prezentate și expediate recomandări”. Proiectul urmează a fi ajustat din punct de vedere redacțional	Se acceptă cu reformulare „b) termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări;”
Ministerul Afacerilor Interne	24.	La punctul 1 din proiectul legii, care aduce modificări la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la lit. d), se recomandă revederea sintagmei „autoritățile publice autonome”, în vederea asigurării comprehensivității prevederii legale, deoarece din formula propusă nu pot fi determinate categoriile de autorități publice care cad sub incidența acestei legi. În acest sens, sub aspect comparativ, Legea nr. 158 din 14 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în anexa nr.1 stabilește expres autoritățile publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Prin urmare, se recomandă enumerarea expresă a acestor autorități, în vederea evitării unor interpretări în procesul aplicării prevederilor legale în practică, deoarece la momentul actual nu există un cadru normativ care să facă referire în mod expres la categoriile de autorități publice autonome, acestea, de regulă fiind create de Parlament prin legi speciale (de ex. Banca Națională, Curtea de Conturi, Serviciul de Informații și Securitate, Comisia Electorală Centrală, Consiliul Coordonator al Audiovizualului).	Nu se acceptă Prin enumerarea expresă a autorităților respective apare riscul ca la modificarea denumirii acestora sau a creării unei autorități noi, deciziile adoptate să nu fie supuse transparenței decizionale ceea ce nu este corect. Totodată menționăm că statutul de autoritate publică autonomă este dat prin legi speciale sau rezultă din acestea, deci nu vedem necesitatea definirii prin prezenta lege sau enumerării acestora.
	25.	De asemenea, la lit. e), după sintagma „autoritățile administrației publice centrale” se recomandă a se completa cu sintagma „de specialitate”. Prin varianta propusă se va putea determina categoriile de autorități asupra cărora se răsfrîng prevederile Legii privind transparența în procesul decizional, acestea fiind prevăzute la art. 2 al Legii nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate.	Se acceptă
	26.	La pct. 2, la alin. (2) lit. b), se recomandă după sintagma „modalitatea în care” să se completeze cu sintagma „părțile interesate”, pentru a se determina cercul de persoane care pot prezenta sau expedia recomandări, în conformitate cu prevederile art. 2 al Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.	Se acceptă
Ministerul Culturii	27.	Apreciem în mod special modificarea conținutului art.3 alin. (4) care lărgeste sfera de aplicare a prevederilor Legii prenotate, incluzînd nu doar actele emise de Parlament, adică actele legislative, dar și actele emise de autoritățile publice cu caracter obligatoriu, adică actele normative.	Nu se acceptă Considerăm termenul de 10 zile ca fiind unul suficient pentru prezentarea propunerilor. Cu atît mai mult că

	28.	Referitor la art. 12, alin (2) propunem ca acesta să conțină următoarea formulare: „Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 15 zile lucrătoare din data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau din data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice . La solicitarea părților interesate, autoritatea poate prelungi termenul de prezentare a recomandărilor.”	termenul respectiv este unul minim. Autoritatea publică emitentă a deciziei, în dependență de termenele stabilite în actele de politici din care derivă elaborarea deciziei sau de urgența elaborării ei, va examina și va determina necesitatea prelungirii acestui termen. Termenul de 15 zile propus va lungi procedura de elaborare a proiectului de decizie.
	29.	Privind art. 13, alin (2) propunem următoarea formulă: „Anunțul referitor la desfășurarea ședinței publice se face public cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței.	Nu se acceptă Termenul de 3 zile este unul suficient.
ADEPT	30.	1) Potrivit autorului, în scopul de a clarifica cercul de subiecți, proiectele de decizii ale cărora urmează a fi supuse transparenței decizionale, se propune o nouă redacție a alin. (2) din art. 3 astfel încât acesta să încorporeze toate autoritățile emitente de decizii cu caracter normativ precum și de acte administrative care pot avea impact social, economic și de mediu. În fapt, urmare a acestei intervenții, cercul de autorități, care vor cădea sub incidența Legii nr. 239/2008, va fi determinat generic, utilizându-se noțiuni nedefinite expres în legislația națională, fapt care va genera o interpretare echivocă a acestora. Mai mult, prin redacția propusă, se limitează cercul de subiecți ai Legii nr. 239/2008. Ne referim la termenii: <ul style="list-style-type: none"> • autoritățile publice autonome – termen nedefinit expres de legislație. Există autorități, statutul cărora este determinat expres prin sintagma „autoritate publică autonomă”, cum ar fi Comisia Națională a Pieței Financiare (art. 1 alin. (1) din Legea nr. 192 din 12.11.1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare), Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (pct. 1 din Dispoziții generale, Regulamentul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, aprobat prin Legea nr. 182 din 10.07.2008) sau Comisia Națională de Integritate (pct. 1 din Regulamentul Comisiei Naționale de Integritate, aprobat prin Legea nr. 180 din 19.12.2011). Totodată, există autorități, cum ar fi – Curtea de Conturi, statutul cărora nu este determinat expres prin sintagma „autoritate publică autonomă”, deși ar trebui să se încadreze în această categorie de autorități. Astfel, există pericolul ca termenul 	Se acceptă parțial Termenul de autoritate publică autonomă, deși nu este definit în legislație, este utilizat de legiuitor. Termenul respectiv este unul adiacent prezentei legi și nu poate fi definit aici. Totodată, enumerarea exhaustivă la articolul în cauză a autorităților publice autonome face ca la crearea unei autorități noi sau la redenumirea uneia deja existentă prevederile Legii 239 nu se vor putea aplica până nu se vor introduce modificările de rigoare ceea ce nu este oportun. Astfel pledăm pentru menținerea acestor noțiuni cu atât mai mult că Guvernului îi este propus spre examinare proiectul Legii privind actele normative unde este prevăzut expres ca autorități emitente de acte normative și autoritățile publice autonome. Articolul 3, alineatul (2) litera e) va avea următorul conținut:

„autoritățile publice autonome” să fi interpretat într-o manieră limitativă, în această categorie fiind incluse doar autoritățile expres determinate ca „autorități publice autonome” în legile speciale. Acest pericol sporește, pornind de la faptul, că definiția noțiunii nu se regăsește nici în alte legi, cum ar fi: Legea nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (în continuare – Legea nr. 317/2003); Legea nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate (în continuare – Legea nr. 98/2012), care, de altfel, operează cu noțiunea de „autorități administrative autonome față de Guvern”.

- autoritățile administrației publice centrale – termen nedefinit expres de legislație. Constituția Republicii Moldova, în art. 107, operează cu noțiunea „administrația publică centrală de specialitate”, „organele centrale de specialitate ale statului”, „alte autorități administrative”. Din titlul IV, intitulat Structura administrației publice centrale, al Legii nr. 64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern (în continuare – Legea nr. 64/1990), am putea intui că prin autorități ale administrației publice centrale se înțeleg ministerele și alte autorități administrative centrale, care, totuși, pornind de la titlul art. 24 din Legea nr. 64/1990, sunt „organe centrale de specialitate ale administrației publice”. Nici Legea nr. 98/2012 nu operează cu sintagma „autorități ale administrației publice centrale”, ci cu noțiunea „autorități administrative centrale subordonate Guvernului”. Mai mult, pornind de la sintagma propusă, ar putea să se limiteze cercul de subiecți ai Legii nr. 239/2008, fiind omise serviciile publice desconcentrate ale/din subordinea ministerelor.
- autoritățile unităților teritoriale autonome cu stat juridic special – termen nedefinit expres de legislație. Nu este clar, dacă, urmare a intervenției propuse, sub incidența Legii nr. 239/2008 va cădea Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei, care, potrivit art. 14 alin. (1) din Legea nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yari), este persoană oficială supremă a Găgăuziei.
- autoritățile administrației publice locale – noțiune mai clară în sensul art. art. 112 și 113 din Constituția RM, precum și art. 1 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. Totuși, pornind de la sintagma propusă, remarcăm, că ar putea să se limiteze cercul de subiecți ai Legii nr.

e) autoritățile administrației publice centrale de specialitate;

Prin varianta propusă se va putea determina categoriile de autorități asupra cărora se răsfrîng prevederile Legii privind transparența în procesul decizional, acestea fiind prevăzute la art. 2 al Legii nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

În ceea ce ține de definirea noțiunilor utilizate la art. (3), menționăm că acestea nu fac parte din obiectul nemijlocit de reglementare a legii 239 și de asta nu sunt definite aici. Totodată, odată cu reforma administrației publice urmează a fi clarificate noțiunile la care se face referință.

	<p>239/2008, fiind omise serviciile publice descentralizate și instituțiile de interes local.</p> <p>La general, potrivit art. 19 lit. e) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative (în continuare – Legea nr. 780/2001), terminologia utilizată în actul elaborat trebuie să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative. În speță, pornind de la faptul că termenii menționați nu sînt definiți și sînt utilizați în alte legi confuz și neuniform, este necesară concretizarea în proiect a sensului acestora. Ar fi preferabil să se păstreze actuala modalitate de enumerare a autorităților, care cad sub incidența Legii nr. 239/2008, prin specificarea acestora, bineînțeles, fiind necesară extinderea prevederilor asupra autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special, la fel - cu specificarea acestora.</p>	
31.	<p>2) Potrivit autorului, prin modificarea alin. (4) din art. 3 din Legea nr. 239/2008, se lărgeste sfera de aplicare a prevederilor Legii nr. 239/2008 și se elimină neconcordanțele existente - transparenței decizionale vor fi supuse nu doar actele emise de Parlament (acte legislative), dar și toate actele emise de autoritățile publice care au caracter obligatoriu și general, adică acte normative.</p> <p>Ar părea că propunerea este justificată prin faptul că dă mai multă claritate normei. Totuși, va exista o anumită confuzie, care trebuie clarificată. Or, prin act administrativ, în sensul art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, se înțelege - manifestarea juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Și Legea nr. 98/2012, în art. 34 alin. (4), prevede caracterul normativ și individual al actelor administrative.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În proiect nu se face specificarea, astfel sub incidența Legii nr. 239 cad atât actele administrative cu caracter normativ cît și cele cu caracter individual care au impact social, economic și de mediu.</p>

	32.	<p>3) Potrivit autorului, modificările propuse la art. 9 au drept scop eliminarea confuziilor existente la moment referitoare la anunțul de inițiere a elaborării proiectului de decizie și anunțul referitor la consultarea proiectului. În primul caz proiectul de decizie încă nu este elaborat, aici se colectează abia informația de la părțile interesate pentru a elabora proiectul. În cazul anunțului de consultare a proiectului, acesta deja este elaborat și asupra lui cei interesați se pot expune. Reieșind din Nota informativă, completarea alin. (2) lit. c) este necesară pentru a specifica care anume date de contact urmează a fi indicate în anunț, în practică existînd situații cînd se indică doar adresa electronică, părțile indicate fiind puse în dificultate de a contacta cu persoana responsabilă de elaborare a proiectului de decizie. Totodată, se propune completarea art. 9 cu un nou alineat astfel încît să se prevadă cînd poate fi retras anunțul. Potrivit autorului, o astfel de prevedere este necesară fiindcă în practică se atestă cazuri în care autoritatea reține prematur informația, iar părțile interesate nu pot avea acces la ea.</p> <p>Referitor la modificările și completările propuse la art. 9, propunem expunerea lit. b) din alin. (2) în una din următoarele redacții:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot prezenta sau expedia recomandări;” • „b) termenul-limită, locul și modalitatea în care pot fi prezentate sau expediate recomandări;”. 	Se acceptă
	33.	<p>4) Prin proiect se propune modificarea art. 10 astfel încît să se specifice expres modalitățile în care autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și materialele aferente.</p> <p>Referitor la această propunere, nu reținem obiecții, cu excepția necesității uniformizării terminologiei utilizate. Se operează cu noțiunea de „pagină electronică”, iar în redacția propusă a art. 9 alin. (3) – „pagina web”, deși Legea nr. 239/2008 utilizează „pagina web oficială”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul 10 prevede expres că autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente prin publicarea obligatorie a acestora pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expedierea prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.</p>

	34.	<p>5) Potrivit autorului, termenul stabilit la alin. (2) art. 12, așa cum este la moment, oferă autorităților publice posibilitatea de a stabili termene nejustificat de scurte pentru consultarea proiectului de decizie. Astfel, se propune ca termenul de 10 zile lucrătoare să fie unul minim și nu maxim.</p> <p>Deși și termenul de avizare, prevăzut de art. 39 alin. (1) din Legea nr. 317/2003, constituie 10 zile lucrătoare, acest termen ar putea fi insuficient în cazul cetățenilor, asociațiilor, altor părți interesate, care nu dispun de resurse (subdiviziuni specializate) similare celor puse la dispoziția ministerelor. Acest termen ar putea fi insuficient și pentru un proiect de decizie voluminos și complex sau dacă analiza proiectului cere studierea mai multor materiale suplimentare. Mai mult, Concepția de cooperare a Parlamentului cu societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 373 din 29.12.2005, prevede, în pct. 4.3.1, un termen de 15 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor de către societatea civilă pe marginea proiectelor de legi plasate pe pagina web oficială a Parlamentului, Parlamentul căzînd sub incidența Legii nr. 239/2008. În opinia noastră, termenul trebuie extins pînă la 15 zile lucrătoare cu posibilitatea prelungirii acestuia în cazul proiectelor voluminoase și complexe sau în cazul proiectelor, analiza cărora necesită studierea mai multor materiale suplimentare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Considerăm termenul de 10 zile ca fiind unul suficient pentru prezentarea propunerilor. Cu atît mai mult că termenul respectiv este unul minim. Autoritatea publică emitentă a deciziei, în dependență de termenele stabilite în actele de politici din care derivă elaborarea deciziei sau de urgența elaborării ei, va examina și va determina necesitatea prelungirii acestui termen. Termenul de 15 zile propus va lungi procedura de elaborare a proiectului de decizie.</p>
	35.	<p>6) Se propune completarea Legii nr. 239/2008 cu un nou articol, 12¹, astfel încît părțile interesate să fie informate și referitor la retragerea unui proiect de decizie din procesul de elaborare.</p> <p>În opinia noastră, pentru a responsabiliza autoritățile, ar fi important ca anunțul să conțină motivul retragerii unui proiect de decizie din procesul de elaborare, element care trebuie să fie prevăzut expres în lege.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul este completat cu art. 12¹ cu următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 12¹. Anunțul privind retragerea din procesul de elaborare a unui proiect de decizie</p> <p>În caz de retragere din procesul de elaborare a unui proiect de decizie, autoritatea publică care a inițiat procesul de elaborare, va plasa anunțul despre retragere pe pagina sa web oficială indicînd motivul.”.</p>
	36.	<p>7) Legea nr. 239/2008, în art. 3 alin. (4), prevede că autoritățile publice vor consulta cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate în privința proiectelor de acte legislative, administrative care pot avea impact social, economic, de mediu (asupra modului de viață și drepturile omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice). Prevederile sunt formulate atît de general, încît orice act ar putea cădea sub incidența acestora. Chiar și</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>O listă exhaustivă a actelor administrative care nu cad sub incidența prezentei legi nu poate fi stabilită, fiind examinat fiecare caz în parte sub aspectul impactului pe care îl produce.</p>

	<p>un act individual de numire în funcție a unui conducător de autoritate ar putea avea impact social, în sensul extins al acestei noțiuni, prin sporirea neîncrederii publicului în autoritate și guvernare în cazul, în care această persoană este una compromisă. Însă, această înțelegere a prevederilor ar putea să nu fie împărtășită de către autoritățile care au competențe de numire în funcție. În opinia noastră, atunci, când nu se poate defini explicit și complet situațiile în care se aplică o lege, este preferabilă enumerarea excepțiilor de la lege – situațiile în care legea nu se aplică. Anume în așa mod, bunăoară, sunt prevederile art. 5 din Legea României nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.</p>	
37.	<p>8) Legea nr. 239/2008, în art. 12 alin. (7), prevede, că în cazul în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate nu prezintă recomandări în termenul stabilit, iar autoritatea publică, în mod motivat, nu consideră necesară organizarea de consultări, proiectul de decizie poate fi supus procedurii de adoptare. Pentru a responsabiliza autoritățile, este important să se prevadă modalitatea în care se aduce la cunoștința publicului motivele pentru care s-a considerat că organizarea de consultări nu este necesară.</p>	<p>Se acceptă Alin. 7 stabilește că Motivul pentru care nu se consideră necesar organizarea consultării publice se aduce la cunoștința publicului prin plasarea pe pagina web oficială a autorității responsabile de elaborarea proiectului de decizie.</p>
38.	<p>9) Legea nr. 239/2008 este absolut ineficientă în parte ce ține de control și sancțiuni. Reiterăm una din constatările efectuate în Studiul „Transparența decizională în activitatea Parlamentului: prevederi legale, aplicabilitate și aplicare” (ADEPT). Astfel, în art. 13 alin. (5), Legea nr. 239/2008 prevede sancționarea împiedicării accesului la ședințele publice ale autorităților publice sau compromiterea procesului decizional prin tăinuirea informației de interes public ori prin denaturarea acesteia, fără a specifica exact natura sancțiunii aplicabile. Atât fapta de tănuire, cât și cea de denaturare, necesită la calificare dovada intenției, dovadă greu de obținut. Pe când, întru eficientizarea procesului decizional în cadrul autorităților publice, trebuie să fie urmărite, în egală măsură: neinformarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziilor, nepunerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia, neconsultarea, neexaminarea recomandărilor, neinformarea publicului referitor la desfășurarea ședinței publice, neinformarea publicului referitor la deciziile adoptate, neîntocmirea sau întocmirea neadecvată și nepublicarea rapoartelor privind transparența în procesul decizional. Mai mult, normele sînt confuze în ce privește contestarea acțiunilor sau deciziilor autorităților publice pentru nerespectarea Legii nr. 239/2008. Pentru a evalua potențiala eficiență a mecanismului de sancționare a încălcărilor prevederilor legale, de obicei, se recurge la analiza statisticilor privind sancțiunile aplicate. Reieșind din faptul că Parlamentul nu oferă statistici în acest sens, ne vom</p>	<p>Se acceptă Proiectul este completat cu prevederi ce stabilesc răspunderea disciplinară pentru nerespectarea transparenței în procesul decizional.</p>

		referi la informațiile furnizate de Cancelaria de Stat, care are misiunea să monitorizeze respectarea prevederilor referitoare la transparența decizională în activitatea organelor centrale de specialitate. Raportul privind implementarea reformei administrației publice centrale în Republica Moldova în anul 2012 este absolut lacunar în partea ce ține de sancțiuni. Acest fapt, în opinia noastră, nu se datorează lipsei de încălcări. Or, rapoartele organizațiilor non-guvernamentale în monitorizarea legii confirmă contrariul (Raport de monitorizare „Activitatea Parlamentului Republicii Moldova în anul 2011” (Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT)); Raport final de monitorizare a respectării transparenței decizionale (iulie-decembrie 2011) (ADEPT); Studiul „Transparența decizională în activitatea Parlamentului: prevederi legale, aplicabilitate și aplicare” (ADEPT); Raport anual de monitorizare „Accesul la informație și transparența în procesul decizional” – 2010 (Centrul Acces-Info); Raport anual de monitorizare „Accesul la informație și transparența în procesul decizional: evoluție și ... inerție” – 2011 (Centrul Acces-Info)). Acest fapt se datorează potențialului redus oferit de lege în identificarea și sancționarea încălcărilor în domeniu.	
	39.	Nota informativă la proiect nu conține referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză și nici la alte standarde internaționale. Mai grav, însă, este faptul că nota informativă nu conține o analiză a corelării proiectului cu legislația națională. Astfel, proiectul este confuz terminologic și limitativ.	Modificările propuse la Legea 239 nu sunt propus pentru armonizarea cadrului normativ cu legislația UE, astfel nici în Nota informativă nu este informația referitoare la compatibilitatea cu legislația comunitară. Nota a fost completată în ceea ce ține de corelarea cu cadrul normativ.
Centrul Național Anticorupție	40.	La pct. 5 art. 12 alin. (2) se recomandă să se revadă norma analizată și de a substitui sintagma „poate prelungi termenul de prezentare a recomandărilor” cu sintagma „va prelungi termenul de prezentare a recomandărilor cu 5 zile lucrătoare”. O asemenea structură va exclude caracterul discreționar al prevederilor și va asigura dreptul persoanelor interesate de a interveni în procesul de elaborare a proiectelor de decizii.	Nu se acceptă Termenul de 10 zile este unul minim, totodată părțile pot solicita prelungirea acestuia, iar autoritatea va decide oportunitatea prelungirii în dependență de termenele de elaborare a proiectului indicate în documentele de politici din care derivă acțiunea, acest termen fiind și mai mare decât 5 zile.
Biroul Național de Statistică		Lipsă de propuneri	
Agencia „Moldsilva”		Lipsă de obiecții și propuneri	

Agencia Turismului		Lipsă de obiecții și propuneri	
Agencia Rezerve Materiale		Lipsă de obiecții și propuneri	
Agencia Relații Funciare și Cadastru		Lipsă de obiecții și propuneri	
Ministerul Sănătății		Lipsă de obiecții și propuneri	
Ministerul Apărării		Lipsă de obiecții și propuneri	
Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor		Lipsă de obiecții și propuneri	